

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС «Військова девіантологія»

Статус дисципліни	Обов'язкова для вивчення
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	273 Залізничний транспорт
Назва освітньої програми	«Морально-психологічне забезпечення підрозділів Держспецтрансслужби»
Освітній ступінь	Бакалавр
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	2 кредити ЄКТС
Терміни вивчення дисципліни	V семестр
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, аббревіатурне позначення	Кафедра військової підготовки спеціалістів Держспецтрансслужби, КВПС ДССТ
Мова викладання	Українська

Лектор (викладач(и))

Шевяков Олексій Володимирович

o.v.sheviakov@ust.edu.ua

<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=2149>

м. Дніпро, вул. Лазаряна, 2, каб. 5115, 066-254-53-92.

Пастушенко Василь Анатолійович

v.a.pastuchenko@ust.edu.ua

<https://lider.ust.edu.ua/course/view.php?id=2149>

м. Дніпро, вул. Лазаряна, 2, каб. 5115, 067- 603-12-72.

Передумови вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення є навчальна дисципліна «Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стройова підготовка)»; «Правознавство (у тому числі військове законодавство та міжнародне гуманітарне право)»; «Військова педагогіка та психологія (у тому числі лідерство)»; «Історія війн та воєнного мистецтва (у тому числі воєнна історія України)»; «Етика професійної діяльності офіцера».

Є передумовою для вивчення навчальних дисциплін: «Управління повсякденною діяльністю підрозділів (в тому числі охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності,

	<p>основи охорони праці, безпека військової діяльності)»; «Тактико-спеціальна підготовка»; «Психологія лідерства військовослужбовців»; «Внутрішньо-комунікаційна робота в частині (підрозділі)».</p>
<p>Мета навчальної дисципліни</p>	<p>Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які зазначені в освітньо-професійній програмі, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність використовувати технології і методики впливу на свідомість і психіку, морально-психологічний стан особового складу, застосовувати методи психодіагностики особистості та методи вивчення соціально-психологічних явищ у військових колективах для індивідуальної роботи з підлеглими (ВПК-8). 2. Здатність організовувати та здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення діяльності особового складу підрозділу (ВСК-2). 3. Здатність здійснювати психологічний супровід повсякденної діяльності військовослужбовців та їх підготовку до екстремальних умов під час бойових дій, формувати у них стійкість до негативного інформаційно-психологічного впливу противника (ВСК-4). 4. Здатність вивчати, прогнозувати та проводити роботу з психопрофілактики негативних психічних станів військовослужбовців (ВСК-5).
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>ОРН1 Вміти здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення діяльності особового складу підрозділу, вести плануючі та звітні документи.</p> <p>ОРН2 Організовувати та безпосередньо проводити психологічний супровід повсякденної діяльності військовослужбовців, формувати у них стійкість до негативного інформаційно-психологічного впливу противника.</p> <p>ОРН3 Вміння якісно організовувати та проводити заходи щодо підтримання стану військової дисципліни і правопорядку в підрозділі.</p> <p>ОРН4 Використовувати сучасні підходи до вивчення, прогнозування та проведення роботи з психопрофілактики негативних психічних станів військовослужбовців, з метою їх впровадження в психодіагностичну діяльність та корегування їх психічних станів.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Введення у дисципліну. Загальні положення. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Військова девіантологія».</p> <p>Тема 1. Поняття про девіантну поведінку та її чинники.</p> <p>Тема 2. Основні теорії девіантної поведінки.</p> <p>Тема 3. Основні поняття про девіантну поведінку.</p> <p>Тема 4. Проблема класифікації поведінкових відхилень.</p> <p>Тема 5. Психологія відхильної поведінки військовослужбовців.</p> <p>Тема 6. Психологічні особливості військовослужбовців з ознаками девіантної поведінки.</p> <p>Тема 7. Агресивна та делінквентна поведінка в умовах ведення бойових дій.</p> <p>Тема 8. Залежна поведінка.</p>

	<p>Практичні заняття:</p> <p>Тема 1. Особливості агресивної, делінквентної та залежної поведінки.</p> <p>Тема 2. Суїцидальна поведінка.</p> <p>Тема 3. Сутність порушень статутних правил взаємовідносин між військово- службовцями.</p> <p>Тема 4. Адаптація військовослужбовців до умов військової служби.</p> <p>Тема 5. Акцентуації характеру, їх прояви та взаємозв'язок з відхилююю поведінкою військовослужбовців.</p> <p>Тема 6. Девіантна поведінка на війні (на досвіді проведення АТО,ООС).</p> <p>Тема 7. Методологія соціальної роботи з особами з наркотичною залежністю.</p> <p>Тема 8. Зміст діяльності щодо попередження та подолання відхилень у поведінці військовослужбовців.</p>
<p>Контрольні заходи та критерії оцінювання</p>	<p>Контрольні заходи проводяться шляхом відпрацювання здобувачами освіти письмових двох перевірочних самостійних робіт під час вивчення дисципліни, які оцінюються за шкалою ПК1 (перша від 1 до 30 балів, мінімальний бал для отримання позитивної оцінки 18 балів, максимальний 30 балів, друга від 1 до 20 балів, мінімальний бал для отримання позитивної оцінки 12 балів, максимальний 20 балів), ПК2 (перша від 1 до 30 балів, мінімальний бал для отримання позитивної оцінки 18 балів, максимальний 30 балів, друга від 1 до 20 балів, мінімальний бал для отримання позитивної оцінки 12 балів, максимальний 20 балів). Оцінка за ПК1 та ПК2 складається з суми балів двох робіт за визначеною тематикою та визначається від 1 до 50 балів. Оцінка за диференційований залік складається з суми балів ПК1 та ПК2 та визначається за шкалою від 1 до 100 балів відповідно до затвердженої шкали оцінювання УДУНТ.</p>
<p>Політика викладання</p>	<p>Умовами допуску до оцінювання на ПК1 та ПК2 є наявність двох письмових перевірочних самостійних робіт. Умовою допуску до оцінювання на диференційованому заліку є наявність оцінки за ПК1 та ПК2 не нижче 30 балів за кожне. У випадку незгоди з результатами поточного, семестрового контролю здобувач освіти звертається до екзаменатора за роз'ясненням або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з прийнятим рішенням екзаменатора здобувач освіти звертається у письмовій формі до начальника кафедри військової підготовки спеціалістів Державної спеціальної служби транспорту з умотивованою заявою щодо неврахування екзаменатором важливих обставин під час оцінювання. Начальник кафедри військової підготовки спеціалістів Державної спеціальної служби транспорту ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою незгоду з оцінкою, і поясненнями (усними чи письмовими) екзаменатора.</p> <p>Якщо під час будь-якого методу оцінювання здобувачі</p>

	освіти порушують принципи академічної доброчесності, тобто - списують (виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), то оцінювання даної роботи не проводиться.
Засоби навчання	Мультимедійна, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (проєктори, екрани, смарт-дошки тощо).
Навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Директива Начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України від 5.06.2014 року №Д-14 «Про організацію морально-психологічного забезпечення військових частин (підрозділів) ЗС України під час забезпечення заходів антитерористичної операції». 2. Наказ Начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України від 27.04.2018 року №173 «Про затвердження настанови з морально-психологічного забезпечення підготовки та застосування ЗС України». 3. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей та якостей особистості. Навчально-методичний посібник. – Львів, Національна академія сухопутних військ, 2016. – 180 с. 4. Профілактика відхильної поведінки військовослужбовців. Навчально-методичний посібник/ А.М. Романишин,, Т.М. Мацевко, О.С. Капінус, А.Б.Неурова, І.М. Гузенко, – Львів: НАСВ, 2017.– 332с 5. Превентивні психофізіологічні заходи з попередження розвитку дизадаптації у військовослужбовців (невротичних та психічних розладів, пресуїцидальних форм поведінки) в умовах воєнного конфлікту та після його завершення: Метод. реком. / Швець А.В., Коваль О.В., Лук'яничук І.А., Іванцова Г.В., Чайковский А.Р. – К. : “МП Леся”, 2016. – 80 с. 6. Темрук О.В. Соціальна психологія:практикум. Навчальний посібник. – Київ «Каравелла», 2013. – 279 с. 7. Специфічні чинники девіантної поведінки військовослужбовців, Худавердова, А. О.; Khudaverdova, A. O. 8. Технологічний підхід до формування рефлексивної компетентності як засіб профілактики девіантної поведінки майбутнього офіцера, Л. Олійник, - Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2021 р. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мельничук Ю. П. Формування рефлексивної компетентності як педагогічна проблема // Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. Хмельницький, 2016. № 2(4). С. 108–117. 2. Характеристика причин девіантної поведінки військовослужбовців, Д.В. Швець, А.О. Худавердова, 2021 <p>Інформаційні ресурси:</p>

1. Офіційний сайт Міністерства оборони України:
<http://www.mil.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного:
<http://www.asv.gov.ua/>.
3. <https://dovidnykmpz.info/wp-content/uploads/2018/07/%D0%94%D0%95%D0%92%D0%86%D0%90%D0%9D%D0%A2%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%AF.pdf>
4. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/380/1/%D0%A5%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BA%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%20%D0%B4%D0%B5%D0%B2%D1%96%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B8.pdf>
<http://ur.co.ua/pidruchniki/psihologiya/struktura-ta-vidipovedinkovih-vidhilen-deviantologiya.html>.